

Sygn. akt III AUa 855/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Frańczak
Sędziowie:	SSA Maria Szaroma (spr.) SSA Monika Kowalska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Dorota Stankowicz

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2012 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **R. O.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach Wydziału VI Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 28 marca 2011 r. sygn. akt VI U 238/11

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 855/11

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 3 października 2012 r.

Decyzją z dnia 17 listopada 2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. odmówił R. O. prawa do wcześniejszej emerytury w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach. Kolejną decyzją z dnia 16 lutego 2011 r. organ rentowy ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury mimo przedłożenia świadectwa pracy w warunkach szczególnych i w oparciu o które zaliczono okres pracy od 3 grudnia 1980 r. do 10 maja 1992 r. i od 1 listopada 1992 r. do 25 kwietnia 1993 r., tj. łącznie 11 lat 10 miesięcy 26 dni.

Wyrokiem z dnia 28 marca 2011 r. Sąd Okręgowy w Kielcach VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił powyższe decyzje w ten sposób, że przyznał R. O. prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 9 sierpnia 2010 r., tj. od daty złożenia wniosku.

Sąd Okręgowy ustalił, że R. O., urodzony (...), w okresie od dnia 1 lipca 1969 r. do 30 kwietnia 1975 r. pracował stale i w pełnym wymiarze w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Państwowej (...) w K. Oddział w S. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 ton, marki Star z naczepą o ładowności powyżej 8 ton, ujętym w wykazie A, dział VIII, poz. 2 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca udowodnił 25 lat, 6 miesięcy i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym ponad 15 lat stażu pracy w warunkach szczególnych. Wnioskodawca od dnia 1 stycznia 1999 r. nie pozostaje w zatrudnieniu.

Powyższych ustaleń Sąd I instancji dokonał na podstawie zeznań świadków T. F. i A. K., które uznał jako miarodajny dowód w sprawie oraz zeznań wnioskodawcy, a także akt ZUS.

Sąd Okręgowy powołując się na art. 27, art. 32 i art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku Nr 153 poz. 1227) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku Nr 8 poz. 43 ze zm.) uznał, że wnioskodawca spełnia wszystkie warunki, od których uzależnione jest prawo do wcześniejszej emerytury w szczególności legitymuje się 15 letnim i okresu pracy w warunkach szczególnych.. Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy przyznał wnioskodawcy emeryturę od dnia 9 sierpnia 2010 r. roku, tj. od daty złożenia wniosku, o czym orzekł jak w sentencji na podstawie art. 477¹⁴ §2 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył organ rentowy wnosząc o jego zmianę i oddalenie odwołania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Strona skarżąca zarzuciła naruszenie prawa procesowego, w szczególności art. 233 k.p.c. oraz art. 328 §2 k.p.c., co spowodowało sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na uznaniu, iż wnioskodawca w trakcie zatrudnienia w Oddziale (...) S. od 1 lipca 1969 r. do 30 kwietnia 1975 r. przez cały okres wykonywał pracę w szczególnych warunkach na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych o ładowności pow. 3,5 tony i w konsekwencji przyznanie emerytury.

W uzasadnieniu apelacji zarzucono, że Sąd I instancji nie przeprowadził wszechstronnego postępowania dowodowego i niedostatecznie wyjaśnił istniejące wątpliwości odnośnie zajmowanych przez wnioskodawcę w okresie od 1 lipca 1969 r. do 30 kwietnia 1975 r. stanowisk pracy. Apelujący zarzucił nadto, że zeznania świadków, które Sąd uznał za wiarygodne pozostają w sprzeczności ze świadectwem pracy z dnia 29 kwietnia 1975 r. Świadkowie zeznali bowiem, że wnioskodawca pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony, podczas gdy ze świadectwa pracy wynika, że wnioskodawca zajmował stanowiska ucznia Szkoły Przemysłowej (...), pomocnika kierowcy, oraz „ostatnio kierowcy”, przy czym nie wymieniono w jakich okresach, jakie stanowiska zajmował. Organ rentowy podniósł, iż można domniemywać, że stanowisko kierowcy wnioskodawca zajmował jedynie w latach, za które wskazano wysokość zarobków, tj. 1974-1975 (świadectwo pracy z 29 kwietnia 1975 r.).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Wyrok Sądu Okręgowego jest merytorycznie prawidłowy, a w przedmiocie dokonanej przez Sąd oceny zgromadzonego materiału nie sposób dopatrzeć się żadnych podstaw do uznania, aby Sąd ten dokonał ustaleń, które wykraczałyby poza stan faktyczny i dopuścił się naruszenia przepisów proceduralnych.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia kwestii, czy okres zatrudnienia wnioskodawcy w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Państwowej (...) w K. Oddział w S. od 1 lipca 1969 r. do 30 kwietnia 1975 r. może być uznany za okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, od czego w świetle art.

184 w zw. z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) uzależnione jest jego prawo do wcześniejszej emerytury.

Sąd Apelacyjny w całości podziela ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Okręgowego. Przeprowadzone postępowanie dowodowe oparte na zeznaniach świadków i wnioskodawcy dają pełną podstawę do uznania, iż wnioskodawca przez okres 3 lat był uczniem szkoły zawodowej (okres ten nie może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych), później przez okres 6 miesięcy był pomocnikiem kierowcy, a następnie kierowcą samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony. Pracę tą świadczył stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a ujęta jest w wykazie A, dział VIII, poz. 2 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Doliczenie spornego okresu do 30 kwietnia 1975 r. sprawia, że wnioskodawca legitymuje się co najmniej 15 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych.

Zważywszy na przeprowadzone postępowanie dowodowe i dołączone do akt organu rentowego świadectwo pracy z dnia 29 kwietnia 1975 r. wydane przez Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Państwowej (...) w K. należy podnieść, iż do stażu pracy w szczególnych warunkach nie można zaliczyć okresu od 1 września 1966 r. w którym wnioskodawca odbywał naukę zawodu w Szkole Przyzakładowej (...), a która to nauka trwała 3 lata.

Ten okres nie był okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 w zw. z art.184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (jednolity tekst Dz.U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 z uwzględnieniem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego zważywszy na postanowienia umowy o naukę zawodu wynikającą z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudnienia, obowiązującej ubezpieczonego od 1 września 1966 r. do 31 sierpnia 1969 r. miał on status ucznia nauki zawodu, a następnie przez okres 1/2 roku był pomocnikiem kierowcy – co znalazło potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym – a nie do końca wyartykułowanym w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przez Sąd I instancji. Jednakże ta okoliczność pominięta przez Sąd I instancji nie wpływa na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy. Po odliczeniu bowiem okresu nauki w szkole i przyuczenia się do zawodu kierowcy (ok. 1/2 roku) jako pomocnik wnioskodawca legitymuje się ponad 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych (organ rentowy uznał za bezsporny okres 11 lat 10 miesięcy 26 dni). Sąd Apelacyjny uznał, iż poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia są prawidłowe i w pełni zasługujące na akceptację. Fakt zatrudnienia w warunkach szczególnych może być dowodzony za pomocą każdego dowodu, a więc dopuszczalne jest dowodzenie za pomocą zeznań świadków, stron (wyrok SN z 8 kwietnia 1999 r. II UKN 619/98 OSNP 2000/11/439.

Tym samym nieuzasadniony jest zarzut podniesiony w apelacji polegający na naruszeniu art. 328 § 2 kpc.

Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Wskazać należy, iż zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 r. sygn. akt II UKN 685/98, OSNP 2000/17/655 ramy swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne oparte są na świadectwie pracy oraz złożonych przez świadków zeznaniach, które wbrew zarzutom organu rentowego cechuje jednolitość i zbieżność co do istotnych dla sprawy faktów. Należy pamiętać, iż ich zeznania dotyczą sytuacji odległej w czasie, a zatem mogą one cechować się pewnymi nieścisłościami. Podkreślić należy także, że nie można w zaistniałej sytuacji obciążyć wnioskodawcy odpowiedzialnością za nierzetelność syndyka (...). Wnioskodawca podejmował bowiem liczne próby uzyskania dokumentacji pracowniczej od syndyka, co jednakże skończyło się niepowodzeniem. Sąd Apelacyjny również obligował syndyka do przedłożenia dokumentacji pracowniczej, jednakże interwencja ta, także nie przyniosła żadnego efektu.

Powoływanie się przez organ rentowy na świadectwo pracy z dnia 29 kwietnia 1975 r. wydanym przez Wojewódzkie Przedsiębiorstwo (...) w K., w którym podano zarobki za lata 1974-1975 nie może podważać wiarygodności zeznań świadków.

Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Mając zatem na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny uznał sformułowane przez organ rentowy zarzuty naruszenia prawa procesowego za bezzasadne. Sąd Okręgowy do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, zastosował właściwe przepisy prawa, zatem brak jest podstaw do jego zmiany.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny uznał, iż Sąd Okręgowy zasadnie przyjął, że wnioskodawca spełnia przesłanki do przyznania wcześniejszej emerytury wynikające z treści art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a w szczególności ukończył 60 lat oraz legitymuje się co najmniej 15 - letni staż pracy w szczególnych warunkach.

Z tych względów Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji orzeczenia na zasadzie art. 385 k.p.c.